

Leden 2016

Informace pro klienty:

V posledním Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, která obsahuje vybraná poučná rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, byl publikován historicky patrně první judikát senátu Nejvyššího soudu ČR, který řeší náhrady škody a nemajetkové újmy na zdraví k obsahu informovaného souhlasu a možným důsledkům nedostatečného informovaného souhlasu. Jde o rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR spisová značka 25 Cdo 1381/2013 ze dne 29. dubna 2015. V tomto rozhodnutí se mimo jiné uvádí:

"Odpovědnost poskytovatele zdravotní péče za škodu na zdraví v případě nedostatečného poučení o možných rizicích a alternativách zákroku, ač jinak byla zdravotnická služba poskytnuta lege artis, nastává jen tehdy, prokáže-li pacient, že při znalosti rozhodných skutečností (o nichž měl být poučen) bylo reálně pravděpodobné, že by se rozhodl jinak, tj. že zákrok nepodstoupí".

"Ani poučení o rizicích zákroku však není bezbřehé. Rozličných rizik pro každý zákrok lze vyjmenovat v podstatě neomezené množství. Kdyby se poučovací povinnost měla vztahovat na všechna, informovaný souhlas by byl prakticky nedosažitelný a v konečném důsledku by byl potlačen samotný jeho smysl. Při úvaze o čem poučit je tedy třeba vycházet z kombinace pravděpodobnosti rizika určitého možného nepříznivého vývoje či nepříznivých následků zákroku a závažnosti takových následků pro celkový zdravotní stav pacienta. Čím závažnější budou nepříznivé následky v případě naplnění rizika, tím menší pravděpodobnost bude stačit ke vzniku povinnosti o nich pacienta poučit".

Podrobnější výklad předpokládám v některém z příštích čísel časopisu ČLK.

Na dotaz jednoho ze stálých klientů jsme u vedení Ministerstva zdravotnictví ověřovali výklad vyhlášky č. 99/2012 Sb. o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb. Šlo o výklad přílohy č. 3, části první článku 9 vyhlášky o zabezpečení lékařské péče na lůžkách akutní péče standardní v pracovních dnech od 16 do 7 hodin následujícího dne a dále v sobotu, v neděli a ve svátek (tzv. ústavní pohotovostní služby). Bylo potvrzeno, že musí být zabezpečena služba minimálně

lékařem se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru,

nebo lékařem se specializovanou způsobilostí v oboru, který má společný základní kmen,

nebo lékařem s certifikátem o absolvování základního kmene pokud je zajištěna fyzická přítomnost lékaře se specializovanou způsobilostí příslušného oboru nebo základního kmene do 20 minut.

Absence slova "nebo" u bodu 9 písmene a) části I přílohy č. 3 vyhlášky č. 99/2012 Sb. neznamená, že by sloužit museli dva lékaři s uvedenou kvalifikací. Podle legislativních pravidel se při více možnostech nebo bodech vyjádřených v pododstavcích spojka "nebo" před níž se píše čárka, klade mezi poslední dvě možnosti.

Postačí tedy, je-li noční či víkendová služba zajištěna buď lékařem s příslušnou atestací, nebo lékařem s atestací ve shodném základním kmeni s odborností příslušného oddělení, nebo lékařem s certifikátem o absolvování takového základního kmene, má-li absolvent základního kmene zajištěnu dostupnost atestovaného lékaře do 20 minut.

V Praze dne 29. ledna 2016

JUDr. Jan Mach